

Posamezna številka 1 Din mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. - Celoletna naročnina je 50 Din, polletna 25 Din, četrtletna 13 Din. Cene inšertom po dogovoru

PONEDELJSKI

SLOVENEK

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/III. Telefon št. 2050 in 2996. - List izhaja vsak ponedeljek

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6 Poštni ček. račun. Ljubljana 15.179. Telefon št. 2992

Dr. Stojadinović nazdravlja Romuniji

„Naša pota so točno določena...“ Romunski zunanji minister danes odhaja iz Jugoslavije

Belgrad, 11. oktobra. m. Romunski zunanji minister Antonescu je drugi dan svojega bivanja v Belgradu porabil za to, da se je poklonil na Oplencu spomenu blagopokojnega kralja Aleksandra Zedinitelja. Antonescu je odpotoval v Topolo v spremstvu romunskega poslanika na našem dvoru Guranesca, z njim pa sta odpotovala tudi kabinetna šefa ter osebna tajnika. Na Oplencu je položil venec na kraljev grob, nato pa ostal nekaj minut pred grobom, nakar si je ogledal cerkev samo kakor tudi kraljevo posestvo. Z Oplenca je odpotoval na Avalo pri Belgradu, kjer je položil venec na grob Neznanege junaka. Istočasno se je na Avalo pripeljal tudi predsednik vlade dr. Milan Stojadinović, ki je v hotelu na Avali priredil kosilo na čast svojemu gostu.

Popoldne sta g. dr. Milan Stojadinović in gosp. Antonescu znova imela daljšo konferenco, na kateri sta pretresala vsa gospodarska, politična in druga vprašanja. G. Antonescu je ob 7 zvečer sprejel domače časnikarje ter jim podal izjavo o svojih razgovorih z g. dr. Milanom Stojadinovićem.

Na čast g. Antonescu priredi predsednik vlade dr. Milan Stojadinović v Gardnem domu na Topčideru gala-večerjo, na katero so povabljeni vsi člani kr. vlade ter poslaniki držav Male zveze in Balkanskega sporazuma.

Slavnostna večerja

Belgrad, 11. oktobra. AA. Predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. Milan Stojadinović in gospa sta priredila v čast romunskemu zunanjemu ministru Viktorju Antonescu in gospe v gardnjem domu svečano večerjo, ki so se je udeležili tudi predsednik senata dr. Ljubomir Tomašič in gospa Tomašičeva, predsednik narodne skupščine g. Čirič in ga Čiričeva, knežji ministri S. Stanković, minister za trgovino in industrijo dr. Vrbanič in soproga, minister za zgradbe dr. M. Kožulji, finančni minister dr. Lečica in njegova soproga, prosvetni minister gosp. Slošević, romunski poslanik Guranescu s soprogo, belgijski poslanik Romre de Vichnie, francoski poslanik grof Dampiere s soprogo, poljski poslanik Dembicki s soprogo, angleški poslanik sir Henry Campbell in lady Campbellova, čilski poslanik Gargese Silva s soprogo, bolgarski poslanik g. M. Karadžov, švicarski odpravnik poslov g. Steiner, odpravnik poslov apostolske nunciature g. Dertoli, odpravnik poslov turškega poslaništva g. Ishineli, odpravnik poslov albanskega poslaništva Džadžuli, italijanski odpravnik poslov Capranica z gospo odpravnik poslov poslaništva ameriških Zedinjenih držav Read z gospo, češko-slovaški odpravnik poslov Fišar z gospo, grški odpravnik poslov Zamarias nemški odpravnik poslov Jansa z gospo, madžarski odpravnik poslov Tiszy, prvi adiutant Nj. Vel. kralja general Hristi, maršal dvora Čolak-Antić general Milovanović, Edeli, R. Petrovič z gospo, K. Simović, Golubović z gospo, Stanković z gospo, Nedič z gospo, poslanik Pelivanović z gospo, direktor političnega oddelka romunskega zunanje ministra Jurih Cruzescu z gospo, šefa kabineta Nikola Joanidu in Fatulescu, svetnik Baliniu, tajnik romunskega poslaništva Angelescu z gospo, vojni ataše polkovnik Teodoroscu z gospo, fiskovni ataše Hirsu s soprogo, trgovinski ataše Gibaca, ga. Kasidiolac, načelnik političnega oddelka zunanjega ministrstva Andrić, šef protokola Milovanović z gospo, načelnika ministrstva Djeramović in Dj. Jakovljevič s soprogo, šef kabineta Prolič, svetnik ministrstva Kojič in tamki zunanjega ministrstva Sečerevič.

Pred zaključkom svečane večerje je predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović pozdravil romunskega zunanje ministra g. Viktorja Antonescu, in imel tale govor:

Dr. Stojadinovičeva zdravica

Ekselence, gospe in gospodje! Dvakrat sem srečen, da morem danes v Belgradu pozdraviti odličnega šefa romunske zunanje politike, prvič, ker sem vselej iskreno zadovoljen, ko lahko vidim med nami in ko lahko pozdravim zastopnika drage nam zavezniške Romunije, drugič, ker se mi nudi prilika, da se s hvaležnostjo in toplim ganjenjem spominjam svojega nedavnega obiska v Bukarešti. Rečem vam lahko, da mi je ta obisk spriču sprejema, ki so mi ga pripravili, kakor tudi spriču koristnih rezultatov, ki smo jih dosegli za obe državi, ostal v neizbrisnem spominu.

Gospod minister in dragi prijatelj! Ko ste zapustili Zenevo, kjer je vaša ekselence z velikim dostojanstvom in stvarnim uspehom zastopala interese Romunije, in hkratu z zastopniki ostalih naših zavezniških držav tudi interese Male zveze in Balkanskega sporazuma, ste smatrali za svojo dolžnost, da se ustavite v prestolnici zavezniške Jugoslavije in da z njenimi merodajnimi krogi izmenjate misli in nazore. Prosim vas, da verujete, da bo ta znak pozornosti pri nas posebno občuten in cenjen.

To je prvič, da je vaša ekselence prišla v našo državo na uradni obisk kot zunanji minister kraljevine Romunije, in vendar vas naša država ni pričakovala ne kot neznanca ne kot tujca.

Vaše uspešno delo na odgovornih mestih v najtežjih časih naše skupne zgodovine, v času svetovne vojne in na mirovni konferenci v Parizu, kakor tudi vaša mnogostranska aktivnost v zedinjeni in osvobojeni Romuniji so znani in cenjeni pri nas v polni meri. Vaše sedanje delovanje v svojstvu zunanje ministra kraljevine Romunije in vaše lojalno sodelovanje sta vam pridobila že v tem kratkem času obče simpatije tako naše države kakor tudi vseh drugih mednarodnih krogov.

Prijateljstvo naših dveh držav, osnovano na identičnosti ciljev in skupnih interesov, utrjeno z dvojnimi vezmi Male zveze in Balkanske zveze

predstavlja, to se lahko svobodno reče, faktor, ki ga ni mogoče prezreti, pomeni živo in stvariteljsko silo v tem delu sveta. Naši cilji so pravilno postavljene, naša pota točno določena, harmonija naših vidikov z vidiki naših prijateljev je popolna. Naša iskrena želja je, da bi naši dve državi, urejeni v notranjosti in zavarovani na zunan, nadaljevali po poti, po kateri sta korakali doslej, po poti, ki — to je dokazano — vodi nasproti miru in napredku. Ne samo naših dveh držav, nego vseh onih, katerim je res do občege miru in napredka. Srečen sem, da mi ta vaš obisk nudi priliko, da dam ponovno izraza resničnemu spoštovanju, ki ga ves naš narod k vam in vašim zvišenim osebnostim vašega suverenca in da dvignem svojo čašo na srečo vladarja Nj. Vel. kralja Karola in kraljevine Romunije, v zdravje in srečo vaše in vaše spoštovane gospe.

Zdravica Antonescu

Nato se je dvignil romunski zunanji minister Antonescu ter se je v daljšem govoru zahvalil za gostoljubnost, ki je bil deležen, še enkrat povdral skupnost interesov Romunije in Jugoslavije ter na koncu napil jugoslovanskemu kralju, knezu namestniku, jugoslovanski državi, dr. Stojadinoviću in njegovi soprogi.

Po večerji je bil sprejem, ki so mu prisostvovala vse najodličnejše osebnosti iz Belgrada.

Zvečer je romunski zunanji minister Viktor Antonescu s svojo soprogo in ostalim spremstvom odpotoval iz Belgrada.

Antonescu časnikarjem

Belgrad, 11. oktobra. m. Zunanji minister Antonescu je podal nočnejši časnikarjem naslednjo izjavo: Poznal sem Belgrad že pred vojno. Vsa glavna evropska mesta so od vojnege časa zelo napredovala, toda takega napredka, kakor Belgrad, ne po-

Po razgonu Heimvehra Temno ozadje dunajskih dogodkov Pravi spor: Starhemberg (Italija): Fey (Nemčija)

Dunaj, 11. oktobra. AA. Knez Starhemberg je izdal večera popoldne proglas vsem članom Heimatschutza, v katerem pravi med drugim:

»Heimatschutz (Heimwehr) je razpuščen. Odrejam vam, tovariši, in srčno vas prosim, da ob vseh prilikah, pa naj se zgodi karkoli, ostanele trezni in hladnokrvni. Ne dopustite, da bi vas kdor koli navajal h kakšnemu profizikonitemu dejanju ali ki odporu proti državnim oblastvom. Oni, ki bi v tem usodnem času poskušal zlorabiti eventualno obstoječe nerazpoloženje z namenom, da bi izzval suverenstvo proli državi in njenim oblastem, je izdajalec in zločinec nasproti domovini in nasproti idejam Heimatschutza. Ta navodila vam pošiljam, docela zavečajoj se svoje odgovornosti napram vam in napram idejam Heimatschutza, ne pa zaradi slabosti in strahu. Po moji posebni želji ostane še nadalje na ministrskem položaju naš tovariš dr. Draxler. Enako ostanejo v vladi po moji posebni zahtevi tudi vsi ostali tovariši.

Zadnje dni je bilo aretiranih 48 narodnih socialistov, ki so bili obtoženi zaradi poskusa, da ponovno organizirajo narodno socialistično stranko na Tirolskem. Te aretacije so bile prve po 11. juliju, ko je bil sklenjen znani avstrijsko-nemški sporazum.

Pariz, 11. oktobra. AA. Komentirajoč sklepe avstrijske vlade o razorožitvi nekih deloma vojaških političnih organizacij v Avstriji pravi današnji Excelsior med drugim: Teča obrata ne gre tolmačiti edinele spopad med knezom Starhembergom in majorjem Feyem. Vsa stvar ima mnogo večji pomen in obseg. Vse kaže, da so prišli v Avstrijo do spora mnogo močnejše sile kakor jih predstavljala dva prvaka s svojimi najbližnjimi pristaši v Heimatschutzu. Nastalo je vprašanje ali se morda za knezom Starhember-

gom in majorjem Feyem ne skrivata Nemčija in Italija ki bi si radi za vsako ceno zagotovili prvenstveni vpliv v Avstriji. Ne sme se pozabiti, da se Mussolini zaveda, da mu nemško-avstrijski sporazum z dne 11. julija ni prinesel nikakih posebnih koristi. In da se Hitlerjeva Nemčija s tem sporazumom ni odrekla svojim nameram zaradi priključitve k Avstriji.

Zvezni kancelar Schuschnigg skuša ohraniti ravnotežje med nemškim in italijanskim vplivom v Avstriji obenem pa zaščiti neodvisnost svoje države. Vprašanje pa je ali je zvezni kancelar dovolj močan, da se z uspehom upre reakciji, ki mu preh z ene strani od onih, ki se skrivajo za Starhembergom, na drugi strani pa od onih, ki jih vodi major Fey.

Likvidacija Heimatschutzja ugotavlja socialistični Populaire, pomeni ojačanje nemškega vpliva v Avstriji. Z razorožitvijo te organizacije je Mussolini izgubil iz rok eno izmed najvažnejših orodij za udrnitev svojega vpliva v Avstriji.

Nato se je g. Antonescu odpeljal v hotel »Srp-ski kralj« in nato na banket v Gardni dom.

Zopet dve lepi zmagi JRZ

Loški potok, 11. oktobra. Danes so bile tukaj občinske volitve, za katere je vladalo veliko zanimanje. Vloženi sta bili dve kandidaturi listi in sicer je postavila samostojno listo JRZ, vsi nasprotniki pa so se združili na opozicijski listi. Od 715 volivnih upravičencev je glasovalo 548 volivcev, to je 75,2%. Od tega je dobila lista JRZ 366 glasov in 16 mandatov, dočim so nasprotniki dobili le 182 glasov in dva mandata. Že dolgo časa pred volitvami so nasprotniki napeli vse sile, pri čemer se niso izogibali podkupovanju in sredslev, ki so nam znana še iz dobe, ko je vladala nad Slovenijo proslula JNS s svojimi sedanjimi zavezniki. Zato je zmaga JRZ tem bolj pomembna. Nosilec liste JRZ je bil g. Franc Bartol s Hriba, ki bo tudi župan občine, nosilec opozicijske liste pa se piše tudi g. Franc Bartol in je doma iz Travnika.

Rogaska Slatina, 11. oktobra. Tu sta bili vloženi dve listi: JRZ in združena opozicija. Od 1271 volivnih upravičencev je glasovalo 724 volivcev ali 56,96%, in sicer za JRZ 429, za opozicijo pa 295. Lista JRZ je dobila 26 mandatov, opozicijska lista pa 4. Nosilec liste JRZ je bil g. Franc Weitgani, nosilec opozicijske liste pa g. Vinko Plemenitaš.

Občinske volitve v vrbaski banovini

Danes se vrše volitve v 159 občinah vrbaske banovine. Od tega števila občin se lahko smatra za čisto hrvatske občine 16 občin. Stiri občine so približno z istim številom srbskega in hrvatskega življa, 12 občin pa je približno hrvatskega in muslimanskega življa. Ker bodo verjetno hrvatski volilci ob tej priliki kompaktno glasovali, se radi tega vodi borba med strankami samo za kakšnih 100 občin. Do tega trnutka, to je do 19. je v vseh občinah največje število glasov dobila JRZ. Povsod je vladal red in mir, samo v eni občini derentskega okraja je prišlo do spopada med volilci.

Nov grški poslanik

Belgrad, 11. oktobra. m. Davi je zapustil Belgrad ter odpotoval na svoje službeno mesto v zunanem ministruvlu v Atenah doseđajni grški poslanik na našem dvoru Konstantin Sakelaropoulos, ki se je včeraj poslovil od predsednika vlade in zunanega ministra dr. Stojadinoviča. Ob tej priliki mu je predstavil novega grškega vojaškega atašeja Vajenasa. Novi grški poslanik na našem dvoru Roseti bo nastopil svoje novo službeno mesto dne 17. oktobra.

Važnost letalstva

Belgrad, 11. oktobra. m. V veliki dvorani Kolarčeve univerze je bila danes ob navzočnosti kraljevega zastopnika in prosvetnega ministra Stošoviča posvetil v blagoslovitev 52 zastav za pododbore Aerokluba. Bolter zastavam je bil prosvetni minister Dobrovičev Stošovič, ki je ob tej priliki tudi imel daljši govor. Po blagoslovitvi zastav je 20.000 solarjev, ki so organizirani v Aero-klubih, priredilo spreved skozi mesto. V sprevedu so nosili 5000 balončkov, ki so jih pred dvorom istočasno spustili v zrak. Na Kalimeđanu so nato prisostvovali vajah naših letal nad Zemunskim poljem.

Belgrad, 10. okt. Dr. Janko Šuman se udeleži kongresa mednarodne lige za pobijanje nelojalnega tekmovalnja, ki bo v Budimpešti od 19. do 21. oktobra t. l. kot uraden delegat naše kraljevine.

Belgrad, 11. oktobra. m. Danes je bil v tukajšnjem Oficirskem domu redni občni zbor Združenja nosilcev Karagiorgijeve zvezde. Izvoljen je bil zopet stari odbor.

Kjoseivanov sledi Antonescu Bolgarski predsednik vlade dva dni naš gost

Zeneva, 11. oktobra. AA. Snoč je tudi bolgarski ministrski predsednik in zunanji minister Georgije Kjoseivanov odpotoval iz Zeneve proti Belgradu. Bolgarski ministrski predsednik se je odpeljal iz Zeneve v vagonu stalnega delegata kraljevine Jugoslavije pri DN dr. Ivana Subotiča. V tem vagonu se je peljal do Lauzanne, kjer je prestopil v simplonski ekspres in se odpeljal dalje proti Jugoslaviji. Bolgarskega ministrskega pred-

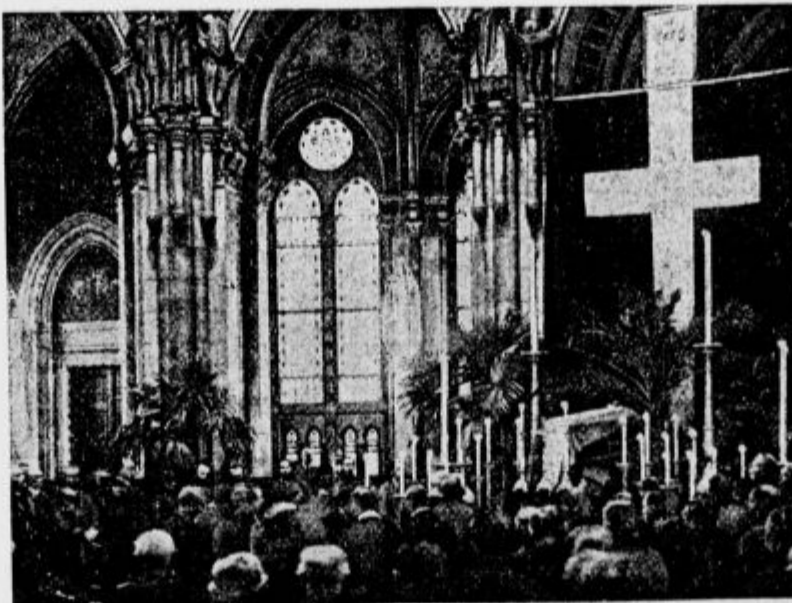
sednika je iz Zeneve spremljal tudi minister za socialno politiko in narodno zdravje Dragiša Cvetkovič. Z njim se je odpeljal tudi stalni delegat Bolgarije pri Društvu narodov dr. Momčilo. Končno spremlja bolgarskega ministrskega predsednika tudi šef njegovega kabineta.

Ministrski predsednik Kjoseivanov pride v Belgrad jutri zjutraj. Na postaji v Lauzanne sta se od njega poslovila jugoslovanski stalni delegat pri DN dr. Subotič in minister za socialno politiko in narodno zdravje Dragiša Cvetkovič. Tudi stalni delegat Bolgarije pri DN Momčilov je ostal v Švici.

Odlična Poljakinja predava v Ljubljani

Ljubljana, 10. oktobra. Ob svoji vrnitvi z ženskega kongresa v Dubrovniku se je oglasila v Ljubljani predsednica poljskega pravnštva ga. Vanda Woytoyez-Gralinska, svetnica socialnega ministrstva ter glavna tajnica mednarodne zveze mladinskih sodnikov v Zenevi. Ga. dr. Fani Ahačič-Grossmann je priredila ob tej priliki tej odlični poljski gostji čajanko. Na čajanki je gostja predavala v francoščini in nam obširno poročala o delovanju in ciljih poljskih pravnice. Poudarjala je, da poljske pravnice niso sufražetke, temveč da hočejo ostati žene, pa vendar doseči iste pravice, ki jih imajo njihovi moški tovariši. Predavanju so sledili vsi z velikim zanimanjem ter so ga nagradili z velikim odbravanjem. Jutri odpotuje ga. Woytoyez-Gralinska v Zenevo, kjer deluje kot odposlanica poljskega socialnega ministrstva.

Belgrad, 11. oktobra. m. Klub oficirjev-invalidov ter bojevnikov je imel danes sestanek, na katerem se je poudarjala potreba, da naj se prizna invalidnina tudi vsem bojevnikom, ki so se borili na Koroškem leta 1919.

Zemski ostanke pokojnega madžarskega ministrskega predsednika Gumbösa na odru v budimpeštanskem parlamentu.

